

SOJAPROTEIN

**Kodeks ponašanja za dobavljače
Sojaproteina**

Novembar, 2020

Dozvolite da se predstavimo ...

Mi smo najveća fabrika za preradu soje u Srbiji, a po raznovrsnosti i kvalitetu proizvoda, kao i kapacitetu prerade od 250.000 tona godišnje, spadamo u najznačajnije prerađivače NON-GMO soje u Evropi. Istovremeno, jedna smo od malobrojnih kompanija koja prerađuje isključivo genetski nemodifikovano sojino zrno, strogo kontrolisanog porekla i kvaliteta, što daje dodatnu vrednost našem celokupnom proizvodnom asortimanu koji plasiramo kako na domaćem tržištu, tako i na tržišta širom sveta.

Nastojanje da budemo prepoznatljivi i konkurentni na globalnom tržištu ispunjavamo kroz partnerski odnos prema svim učesnicima u lancu realizacije naših proizvoda i drugim zainteresovanim stranama.

Cilj nam je da učesnici u našem lancu snabdevanja prihvate i ispunjavaju iste obaveze u pogledu kvaliteta i bezbednosti proizvoda, dobre poslovne etike i normi održivog poslovanja.

Da bi naši dobavljači što bolje razumeli našu posvećenost da sve svoje poslovne aktivnosti obavljamo u skladu sa važećim zakonima, propisima i standardima, vođeni integritetom i dobrom poslovnom praksom, sastavili smo Kodeks ponašanja za dobavljače Sojaproteina.

Šta očekujemo od naših dobavljača?

Kupci naših proizvoda očekuju poštovanje pravila ponašanja svih uključenih strana sa kojima radimo, a posebno od naših dobavljača.

Sojaprotein prilikom izbora dobavljača, pored postojećih komercijalnih aspekata i ponuđenog kvaliteta, u obzir uzima i poštovanje normi definisanih ovim Kodeksom ponašanja za dobavljače.

Svakako, Sojaprotein očekuje od svih svojih dobavljača da svoje poslovanje obavljaju u skladu sa važećim nacionalnim zakonima i standardima.

Ovaj Kodeks objašnjava interne standarde i etičke vrednosti na kojima Sojaprotein temelji svoje poslovanje i usklađen je sa Kodeksom poslovanja Sojaproteina, politikom, vizijom i misijom naše kompanije, a obuhvata:

- Ljudska prava
- Bezbednost i zdravlje
- Životna sredina
- Poslovni integritet i dobra poslovna praksa
- Stalna poboljšavanja

Kroz ovaj Kodeks istovremeno prezentujemo očekivanja Sojaproteina prema svojim dobavljačima o gore navedenim pitanjima (ljudska prava, bezbednost, zdravlje, životna sredina, poslovni integritet, poboljšavanja).

Principi Kodeksa za ponašanje za dobavljače

Ljudska prava

Sojaprotein podržava i poštuje zaštitu ljudskih prava u skladu sa Deklaracijom o ljudskim pravima UN i Ustavom Republike Srbije.

Sojaprotein od svojih dobavljača očekuje da se odnose prema svojim zaposlenima sa poštovanjem i dostojanstveno. Zaposleni moraju imati bezbedno radno mesto, u skladu sa nacionalnom zakonskom regulativom. Odgovarajuće i verodostojne informacije u vezi sa aspektima zaštite zdravlja i bezbednosti na radu moraju biti dostupne zaposlenima, kao i adekvatne instrukcije za rad, uputstva, obuke i treninzi, zaštitna sredstva i oprema.

Korišćenje dece kao radne snage i upotreba dečjeg rada je strogo zabranjeno. Takav rad može biti mentalno, fizički i socijalno štetan za decu i kao takav je neprihvatljiv. Od dobavljača se očekuje da preduzmu odgovarajuće mere kako bi se osigurali da nema zloupotrebe dece u njihovim proizvodnim i drugim poslovnim procesima.

Dobavljači Sojaproteina ne smeju da koriste prinudnu radnu snagu. Zaposlenima mora biti omogućeno da mogu prekinuti radni odnos odnosno dati otkaz u razumnom roku koji je propisan nacionalnim zakonom ili ugovorom.

Prilikom zapošljavanja ne sme biti diskriminacije po pitanju nacionalnosti, veroispovesti, rase, godina, pola i slično. Plate i uslovi plaćanja moraju biti pravedni, razumni i da zadovoljavaju sve predviđene zakonske odredbe Republike Srbije. Zarade moraju biti isplaćivane na regularan način i na vreme.

Radno vreme mora biti u skladu sa nacionalnim zakonima i zaposlenima ne sme biti uskraćivano pravo na slobodan dan i predviđeni odmor. Svi zaposleni moraju imati odgovarajući ugovor o radu u skladu sa zakonskom regulativom.

Zaposleni imaju pravo na zakonom određene godišnje odmire i slobodne dane, kao i neophodno bolovanje ili neki drugi hitan slučaj kako je zakonom predviđeno.

Zaposleni imaju pravo da se sindikalno udružuju i pripadaju sindikatima po sopstvenom izboru. Sindikalni predstavnici ne smeju biti diskriminisani i mogu bez negativnih posledica obavljati i posao predstavnika sindikata.

Bezbednost i zdravlje na radu

Svakom zaposlenom treba da bude obezbeđeno sigurno radno okruženje, takvo da ne ugrožava njegovo zdravlje, da je bezbedno i uslovno u svim pogledima. Potrebno je preduzeti sve neophodne mere kako bi se sprečile povrede, nezgode, nesreće, incidenti i druge opasne situacije u radnom okruženju.

Zaposlenima, pored čistog i uslovnog radnog okruženja, treba da budu obezbeđeni i uslovne sanitarne prostorije i prostorije za obrok. Ukoliko ima potrebe za korišćenjem radnih odela i opreme, treba da su obezbeđene i prostorije i siguran prostor za odlaganje ličnih stvari. Zaposlenima treba da je na raspolaganju ispravna voda za piće u dovoljnim količinama.

Od svakog dobavljača se očekuje sprovođenje redovnih obuka i treninga o bezbednosti i zdravlju na radu svim zaposlenima, a naročito zaposlenima na radnim mestima sa povećanim rizikom i posebnim merama zaštite. Obuke moraju biti dokumentovane i realizovane i kod svakog novozaposlenog ili preraspoređenog na drugo radno mesto.

Takođe, od dobavljača se očekuje spremnost na reagovanje u hitnim situacijama. Ovaj zahtev se odnosi na obaveštenje radnika, postojanje procedura evakuacije, održane obuke za hitne slučajeve, zalihe opreme za prvu pomoć, odgovarajuće opreme za suzbijanje požara, spremne izlaze u slučaju opasnosti i dr.

Svi proizvodi i/ili usluge koje dobavljač isporučuje moraju ispunjavati zahteve u pogledu kvaliteta i bezbednosti. Svi dobavljači Sojaproteina moraju biti u skladu sa našim standardima kvaliteta i ovaj Kodeks ukazuje na pristup poslovanja koji se očekuje od Dobavljača da poštuje i prihvati.

Životna sredina

Sojaprotein od svojih dobavljača očekuje posvećenost očuvanju i zaštiti životne sredine jer je to način i princip po kojem i sami radimo. Potrebno je da svi implementiramo, razvijamo i održavamo ekološki odgovorne poslovne prakse i strategije. Mere koje se preduzimaju za zaštitu životne sredine i upravljanje resursima na odgovoran način uzimaju se u obzir u celokupnom lancu snabdevanja i mogu imati uticaja u počevši od osnovne proizvodnje do krajnje prodaje.

Dobavljači moraju imati sistematski pristup za identifikaciju, upravljanje, smanjenje i odgovorno odlaganje otpada, materijala za reciklažu i štetnih i opasnih materija.

Upravljanju opasnim materijama i njihovim otpadom mora se davati posebna pažnja. Sve opasne materije, hemikalije i materijali koji se prepoznaju kao opasan otpad moraju biti jasno identifikovane, evidentirane, propisno skladištene, na mestima isključivo predviđenim za tu vrstu otpada.

Sve emisije zagađujućih materija u vazduh, vodu i zemlju moraju biti identifikovane i praćene kroz vrstu i količine zagađenja. Sve ovo se sporovodi u cilju procene uticaja poslovnih aktivnosti naših dobavljača na životnu sredinu, direktno ili indirektno.

Svi dobavljači treba da budu u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative po pitanju zaštite životne sredine i upravljanja otpadom, da ispunjavaju svoje obaveze oko izveštavanja i posedovanja neophodnih dozvola i ovlašćenja.

Težnja za smanjenjem potrošnje energije, vode i uopšte potrošnje prirodnih resursa treba da bude jedan od glavnih neprofitnih ciljeva poslovanja. Mi, Sojaprotein, se trudimo da ostvarujemo ovaj cilj i isto to očekujemo od naših dobavljača.

Implementiran i održavan sistem upravljanja zaštitom životne sredine (na osnovu nekog od međunarodnih standarda kao npr. ISO 14001) je jedna od prednosti koje cenimo kod naših dobavljača.

Poslovni integritet i dobra poslovna praksa

Veliki značaj dajemo i poslovnom integritetu naših poslovnih partnera i dobavljača, kao i na stepen integriteta u poslovnom smislu koji mi očekujemo od njih.

Pre svega, podrazumeva se da dobavljač na sve načine sprečava korupciju, iznudu, proneveru, primanje mita i druge nedozvoljene poslovne radnje. Takođe, dobavljač neće, direktno ili indirektno, obavljati druge aktivnosti kojima bi na nelegalan način ostvario poslovnu ili finansijsku prednost za sebe ili treću stranu, bilo javnu ili privatnu.

Sve gore nabrojano su aktivnosti koje negativno utiču na poslovni integritet dobavljača, a indirektno i na Sojaprotein kao poslovnog partnera. Zato mi od svojih dobavljača očekujemo da nikada, direktno ili indirektno, ne primaju ponude i obećanja bilo lične bilo neke druge prirode kako bi zadržali posao ili određenu poziciju.

Sojaprotein posluje poštujući važeće zakone i prateću zakonsku regulativu, kako u Srbiji, tako i u državama u kojima posluje. Isto očekuje i od svojih dobavljača.

Sojaprotein je član SEDEX organizacije i s tim ciljem smo posvećeni svim unapređenjima u poslovnom i etičkom poslovanju u globalnim lancima snabdevanja.

Poboljšavanja

Jedan od načina na koji ocenjujemo naše dobavljača jeste upravo i ovaj Kodeks i njegovi principi.

Mi, Sojaprotein, konstantno smo usmereni na stalna poboljšavanja, preispitivanja i pronalaženje prostora za unapređenja svih poslovnih procesa, strategije, politike, ciljeva i rezultata poslovanja.

Verujemo da su postojanje uređenih sistema za upravljanje i stalna poboljšanja odnosno unapređenja sistema ključ za povećanje socijalnog i ekološkog prosperiteta u našem lancu snabdevanja.

Mi verujemo da potpunim razumevanjem, poštovanjem i primenom principa ovog Kodeksa ponašanja, naš dobavljač teži da uspostavi sistem poslovanja koji je održiv na duže staze partnerstva i saradnje i da ćemo zajedno uspeti u tome.

S poštovanjem,
Vaš SOJAPROTEIN